

TORNAI JÓZSEF

HALLELUJA FÖLTÁMADÓKNAK

Halleluja,
a tél felleg-ravatalát letépjük és magyarul
dicsérjük a tavaszi nap-kakast,
halleluja
föltámadóknak.

Halleluja,
karvalyos ör-szellemeinknek
a rügy-kiáltó vadgesztenyék tetején,
halleluja,
föltámasztó

halleluja
nektek, kik fölfújtatok koponyátokat,
mint böszme, nyuszifüles léggömböt,
halleluja,
föltámadóknak.

Halleluja
a parancs-meggondolóknak, a fullánkosoknak
szentgyörgyi nyereg-magasságukban,
halleluja
föltámasztóknak.

Halleluja,
most újra lobban a veszélyre agyunk,
a vonagló giliszta-gyújtózsínórt eltapossuk,
halleluja
föltámasztóknak.

Halleluja
az ítélet-tagadóknak, a mindig keveseknek,
csak az ő ekéjüktől hasad föl a mi szívünk,
halleluja
föltámasztóknak.

Halleluja
a vezér-csákós lovasoknak, János jelenéseiből kivágtatóknak,
nézzük, és szemükben vér-hernyós rózsza,
halleluja
föltámadóknak.

Halleluja
a patak-kezűeknek, a történelem
mocskos térképeit paskoló Ágnes asszonyoknak,
halleluja
a pörölő szélnek.

Halleluja
a magatokra virágzott húsnak,
csontváz-testvérek,
halleluja
csontváz-testvérek.

ARANY HALAKAT FESTÜNK

(1956 karácsonyán)

Ez hát a katakombák gödre.
Arany halakat mázolonk a falra
s énekelünk magunknak a szörny alatt,
aki a várost agyarába kapta,
hogy kint csak az örökkévalóság maradt.

Ó hosszú sírok: elakadt liftek
két elveszett emelet között.
Vér mossa be a homokot hajunkra:
fönt orgyilkosok, hullák, gépdögök.

Csak fehér kezünk, fehér arcunk
holdja s himnuszaink komor
szárnya töri meg a kövek
cinikus türelmét: hogy mikor
szúr mellünkbe a rémület,

mikor vágódunk le a sárba,
mikor nyom össze a leszakadt boltív
a rém tajtékos fogsora előtt,
mert idő még nem sunyított így
és nem vonaglott így a föld.

De mi festjük az aranszínű
halakat, fölemelve fejünket,
pedig nincs is Krisztusunk,
s olyan lassan örülünk meg,
hogy azt hisszük, még jók vagyunk.

BOTOKKAL JÖTTEK

Botokkal jöttek. Négy-öt árnyalak.
Ha nem zörögnek a bokrok közt a levelek,

észre se vesszük őket. Lement a Hold.
Bunkókat ragadtunk. Rögtön eltűntek.

Tudtam: nem alszunk aznap éjjel.
Negyedóránként másfelől közeledtek.

Petárdáik nem érték el a sátrakat.
Csak nagy dühöt éreztem. Ordítottam,

szitkozódtam. Egyszer majdnem utolértem
a görbe ággal az egyiket. Álmosan ettük

meg a reggeli szalonnát. Legalább elverhettük
volna valamelyiket. De azóta nem áll ott

a sátor meg a tipi a Vadgalamb-tisztáson.
„Kilencvenéves vagy, és ebből a korból nem

gyógyíthatlak meg”, mondta álomban nélkülözhetetlen
barátom, a csecsemőnek született halál.

VÁRTUK OKTÓBERT

Vártuk ezt a hónapot,
október a kedvenc hónapom,
vártuk októbert,
októberben születtem,
októberre megéri a föld haragja, az idő
piros és sárga és lila, és puskák
csörgőkígyói nőnek ki az agyból,
október nem szép, nem örül neki a kagyló,
iszapból főz levest a varangyos béka,
október az embervadászoké,
akik tölténytáskájukba gyömöszölik a hullákat,

vártuk ezt az októbert,
minden októberben újra megszületek,
vártuk a levegőből, a tengerből, a Nagy Cethalból,
vártuk az oroszoktól, a tatároktól,
a csonkáktól, akik tájszólásban beszélnek, vakoktól,
akik a Kaszáscsillagig röptülnek,
vártuk a hóhért,
vártuk a hóhért, akit fűzfateknőben besóznak,
mint a kettévágott disznót, mint
a kígyóként táncoló botot,
mint a fáraót, aki szibériai isten,

vártuk októbert,
a röpcédulák muzsikáját, a Tizenkét Pont darutollát,
vártuk a szelet és a belváros darutollát,
a moszkvai metró cirkuszgagatóját,
a költöket, akik trombitaszót fakasztanak a Corvin köz
puskaporos szoknyavadászából,
és vártuk októbert piros-fehér-zöld oreáival
és Illyés Gyula *Száz mondatával*,
és a falhoz állítottak fausti könyörgésével:
„Ments meg, Uram, minket az örök nyálától,
tarkójuk dagadt, Vörös Furunkulusától!”

és jött a szél, és magát ördöggé fújta,
és jött október,
akkor születtem Isonzó után,
és október után a szerelem minden kiskapuban
halálfejes kettős kereszt,
és a pópák megáldották a tankokat,
miután a tankok megtanították őket szaxofonozni,
de itt nálunk október volt
a must és a vér szaga,

és csönd lett, mikor nem hallottuk,
őzeket díszítették akasztófával;
a szabadságot festegették a szarvas címerére?
hát itt a nefelejcses óra,
itt a zaporozsjei röhej,
itt a fejjel lefelé drótozott szellemek országa,
micsoda szellemeké?, kérdeztem én
októbert várva, októberben voltam gyerek,
volt Magyarország és lett Magyarország,
figyeljete a húsunk nevetésére!

Vártuk októbert reggel óta,
ó drága október, mondtuk, neked nem
szabad a vonatról lekésned,
mint a nagymamának, ki örült kicsikó
lett az ágyúszótól, a géppisztolyos medvebocsoktól,
október egy tó, október a gyalogló sziget,
és tudtuk, hogy minket nem hagy itt
fonográfna, ahogy a tótágas csillagok
kibillentek, miként megjöttél, ó október,

október megjött,
október itt van a zsebünkben,
a torkunkban, mely üdvözlégyet kiáltott,
én ezt a hónapot ünneplem legjobban,
október, gyere és szabadíts meg minket
a gonosztól! A kotlóstyúk szétszaladtak
és alabástrom jelszókat tojtak
a szélajtódba, jaj nem lehet, hogy
megint leeresszék a vizet a szabadság alól,

nem lehet, hogy itt megint
november legyen, mikor a szívünk vajdó asszony,
október eljött, de jaj, Ady Endre,
hogy lehet, hogy itt mindig november ólalkodik,
az úzok, kabarok, jászok,
székelyek, hunok, avarok, csángók,
kazárok, besenyők, kunok, örmények
és felnégyelt házak füstjébe
csavarodott, nyárfás magyarok
Európájában?

AZ ÖREGSÉG FÁJA

Az öregség fája beledül a szélbe,
levelei alkonyatkor
ej-haj, átváltoznak kékre.
Levelei alkonyatkor
ej-haj, átváltoznak kékre.

felhő fut fölötte és az ágairól,
álomban is tisztán hallom,
ej-haj, az a Hívó Hang szól.
Álomban is tisztán hallom,
ej-haj, az a Hívó Hang szól.

Áll a beszélő fa a halál-időben
és a szívem hatalmasan
ej-haj, ott úszik a kékben.
És a szívem hatalmasan
ej-haj, ott úszik a kékben.

